

Til: Agder fylkeskommune

Sak: 25/15366 revidering av planprogram for Likestilling, Inkludering og Mangfold

Høringsinnspill fra Næringsalliansen i Agder

Næringsalliansen i Agder ønsker å takke for muligheten til å gi innspill til revideringen av den regionale LIM-planen. Vi representerer et bredt spekter av næringslivet i regionen, og ser det som avgjørende at næringslivet er en aktiv medspiller i arbeidet med likestilling, inkludering og mangfold.

Næringsalliansen i Agder (NiA) er et samarbeid mellom næringslivsaktører i Agder, og representerer nærmere 3500 virksomheter. Formålet med NiA er å løfte relevante saker som angår hele regionen og være en samlet stemme for Agders næringsliv.

Står sammen – bra for business og verdiskaping

Likestilling, inkludering og mangfold er ikke bare et samfunnsansvar, men også en fordel for næringslivet. Økt mangfold gir økt innovasjon, bedre arbeidsmiljø og styrker konkurransekraften. Næringsalliansen mener dette må tydeliggjøres i planen.

Vi oppfordrer til å løfte frem de gode eksemplene og suksesshistoriene fra regionen. Vi mener kommunikasjonen bør være positiv og vise hvor vi lykkes, for å inspirere flere til å bidra. Vi skal være bevisste utfordringene Agder har, men det er å bli inspirert av suksesshistoriene som forandrer noe.

Gap mellom plan og virkelighet

Næringsalliansen opplever et gap mellom ambisjonene i eksisterende plan og virkeligheten i næringslivet, hvor mange av målene er lite målbare og konkrete. For å lykkes må planen inneholde tydelige, målbare indikatorer og konkrete tiltak som kan følges opp over tid.

Vi er positive til at planen har fått et eget navn og identitet, men er usikre på om LIM-planen har fått det gjennomslaget man opprinnelig håpet på. Vi er blant annet usikre om planen tydelig kommuniserer at målet er å redusere utenforskapet. Vi oppfordrer til å vurdere navnet – LIM – og kommunikasjonen rundt planen, med mål om å øke engasjement og forståelse i næringslivet.

Noen viktige spørsmål inn i planprosessen:

- Hvordan skal LIM-planen balansere ulike hensyn, for eksempel mellom inkludering og krav til kompetanse i arbeidslivet?
- Hvordan sikrer vi at tiltakene faktisk fører til økt sysselsetting og verdiskaping, og ikke bare blir gode intensjoner på papiret?
- Hvilke konkrete indikatorer vil brukes for å måle fremdrift og resultater?

- Hvordan kan vi unngå at ressursene spres på for mange initiativer, og heller samle de gode kreftene for større effekt? Hvordan vil fylket bidra til å samle og koordinere de mange initiativene som allerede finnes?

Utenforskap – hvem er utenfor?

Vi mener det er viktig at planen tydeliggjør hvem som står utenfor arbeidslivet og samfunnet i dag. Hvem er de som faller utenfor, og hvilke barrierer møter de? Vi etterlyser en mer konkret beskrivelse av målgruppene, slik at tiltakene kan målrettes bedre.

Mange initiativer – behov for samling og resultater

Det finnes allerede mange gode initiativer i Agder for å få flere i arbeid, hvor næringslivet er tett påkoblet. Eksempler er:

- **Flere i arbeid:** Dette er et unikt regionalt partnerskap mellom næringsliv, offentlig sektor og akademia – med Næringsforeningen i Kristiansand, Kristiansand kommune, Agder fylkeskommune, Universitetet i Agder og NAV Agder som sentrale aktører.

Målet er å senke terskelen inn i arbeidslivet, særlig for unge og utsatte grupper, samtidig som arbeidsgivere får trygghet og verktøy til å åpne dørene. Tiltak som *Bedriftspakken* og *Flere i arbeid-garantien* gir forutsigbarhet og støtte både for bedrifter og kandidater.

Programmet har hatt nasjonal gjennomslagskraft: erfaringene fra Agder har vært inspirasjon til regjeringens nye intensjonsavtale *Ungdomsløftet*. Det viser at modellen fungerer – og at Agder kan være en nasjonal foregangsregion.

I tillegg har *Flere i arbeid* identifisert over 70 konkrete systemhindringer som hemmer inkludering i arbeidslivet. Dette kunnskapsgrunnlaget er verdifullt og bør brukes aktivt i LIM-planen.

- **LEIDA – veien til fagbrev i Lindesnes:** LEIDA er et initiativ for å styrke fagarbeiderrekruttering og fremme inkludering hos arbeidsgivere på Sørlandet. Prosjektet tilbyr lærlingplasser og tilpasser kvalifiseringsløpet for personer som ellers ville stått utenfor arbeidsmarkedet.

Initiativet sprang ut fra GE Healthcare Lindesnes, som tok ledelsen og inviterte Nav Lindesnes og andre relevante aktører til å delta. LEIDA benytter en individuell oppfølgingsmodell, og legger særlig vekt på tre hovedområder: 1) samhandling med NAV, 2) intern organisering og kompetanse, 3) mentoroppfølging av kandidaten.

En sentral komponent i LEIDA-modellen er arbeidsgivers vilje og evne til å ta eierskap til inkluderingsarbeidet og støtte kandidatene. Selv om prosjektet samarbeider tett med ulike partnere, er det bedriften som har hovedansvaret og styrer oppfølgingen.

- **«Move» i Vennesla** er et nytt arbeidsrettet lavterskeltilbud for unge opp til 30 år. Det er et treårig prosjekt i Vennesla utviklet av Nav Midt-Agder og Vennesla kommune.
- **Arendal kommune** har satt i gang flere prosjekter mot utenforskap, hvor to av de er ledet av KS. "Inn i jobb" (oppmerksomhet mot ungdom og utenforskap), "Jobb til flere" (ungdom og tilflyttere med høy kompetanse som er målgruppa) og "Flere flyktninger i arbeid".

Vi mener erfaringer fra eksisterende tiltak og prosjekter må systematiseres og brukes som kunnskapsgrunnlag i planen. Videre mener vi slike tiltak kan løftes inn i LIM-planen som eksempler på hva som fungerer og kan spres til andre. Det er behov for å samle de gode kreftene og redusere tid brukt på organisering, slik at ressursene kan brukes på konkrete tiltak som gir resultater. Vi etterlyser mindre papir og mer handling.

Medvirkning fra næringslivet

Næringsalliansen ønsker å delta aktivt i videre medvirkning og oppfølging av LIM-planen. Vi mener det er avgjørende at næringslivet involveres i både utforming og gjennomføring av tiltakene.

Næringslivet må være en medskaper, ikke bare er målgruppe. Næringslivet må derfor være aktivt med i utviklingen av løsninger.

Oppsummering:

Næringsalliansen i Agder støtter arbeidet med LIM-planen, men etterlyser en mer konkret, målbar og samlande plan med tydelig involvering av næringslivet. Vi ser frem til videre dialog og samarbeid for å skape et mer inkluderende og mangfoldig Agder – til beste for både samfunn og næringsliv.

01.10.2025

Vennlig hilsen,

Næringsalliansen i Agder

V/ sekretariatsleder Trond M. Backer, adm.dir i Næringsforeningen i Kristiansandsregionen